

การสนับสนุนทางสังคมและการปรับตัวทางสังคมที่มีผลต่อบทบาทในครอบครัว
และการมีส่วนร่วมในชุมชนของสตรีกะเหรี่ยง

THE EFFECT OF SOCIAL SUPPORT AND SOCIAL ADJUSTMENT TOWARDS
ROLES IN THE FAMILY AND INVOLVEMENT IN THE COMMUNITY OF
KAREN WOMEN.

โดย
นางสาววิภา หลวงจอก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2550

วิทยานิพนธ์ การสนับสนุนทางสังคมและการปรับตัวทางสังคมที่มีผลต่อบทบาทในครอบครัว และการมีส่วนร่วมในชุมชนของสตรีกะเหรี่ยง

The Effect of Social Support and Social Adjustment Towards Roles in the Family and Involvement in the Community of Karen Women.

ชื่อนักศึกษา นางสาววิภา หลวงจอก

รหัสประจำตัว 476001

สาขาวิชา การบริหารสังคม

ปีการศึกษา 2550

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2550

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชติยา กรรณสูต)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจอนันต์ชัย)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์นิภา ส.ตุ้มรสสุนทร)

จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิทยานิพนธ์	การสนับสนุนทางสังคมและการปรับตัวทางสังคมที่มีผลต่อบทบาทในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในชุมชนของสตรีกะเหรี่ยง The Effect of Social Support and Social Adjustment Towards Roles in the Family and Involvement in the Community of Karen Women.
ชื่อนักศึกษา	นางสาววิภา หลวงจอก
รหัสประจำตัว	476001
สาขาวิชา	การบริหารสังคม
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการสนับสนุนทางสังคมและการปรับตัวทางสังคมที่มีผลต่อบทบาทในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในชุมชนของสตรีกะเหรี่ยง มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาของการสนับสนุนทางสังคมต่อสตรีกะเหรี่ยง (2) เพื่อศึกษาการปรับตัวทางสังคมของสตรีกะเหรี่ยง (3) เพื่อศึกษาบทบาทสตรีกะเหรี่ยง (4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของสตรีกะเหรี่ยง และตั้งสมมติฐาน ดังนี้

- ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีกะเหรี่ยงว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน
- การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีกะเหรี่ยงว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน
- การปรับตัวทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีกะเหรี่ยงว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สตรีกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 350 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Window เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบหาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทสตรีมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีกะเหรี่ยงว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน รายละเอียดดังนี้

1.1 การนับถือศาสนาของสตรีกะเหรี่ยงมีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชนของสตรีกะเหรี่ยง ซึ่งการนับถือศาสนากลับไม่มีผลต่อบทบาทการผลิตของสตรีกะเหรี่ยง

1.2 อายุของสตรีกะเหรี่ยงมีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ แต่ไม่มีผลต่อบทบาทการผลิต และบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน

2. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีกะเหรี่ยงว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

2.1 การสนับสนุนทางสังคมด้านเครื่องมือ สิ่งของ เงินทอง และแรงงาน มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน แต่ไม่มีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ และบทบาทด้านการผลิต

2.2 การสนับสนุนทางสังคมด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า มีผลต่อบทบาทด้านการผลิตและบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน แต่ไม่มีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์

2.3 การสนับสนุนทางด้านข้อมูล ข่าวสาร และด้านการบริการ มีผลต่อบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน แต่ไม่มีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์และบทบาทด้านการผลิต

3. การปรับตัวทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของสตรีชาติพันธุ์ว่าด้วยบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ บทบาทด้านการผลิต บทบาทด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

3.1 การปรับตัวทางสังคมด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองมีคุณค่า มีผลต่อบทบาทด้านการผลิต ไม่มีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์และบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน

3.2 การปรับตัวทางสังคมด้านความปลอดภัย มั่นคง เสรีภาพ มีผลต่อบทบาทสตรีในด้านการเจริญพันธุ์ และมีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน แต่ไม่มีอิทธิพลต่อบทบาทด้านการผลิต

3.3 การปรับตัวทางสังคมด้านความรู้สึกดีใจเครียดและรู้สึกเกินขีด มีผลต่อบทบาทด้านการเจริญพันธุ์ แต่ไม่มีผลต่อบทบาทด้านการผลิตและบทบาทการมีส่วนร่วมในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้พบว่ากระบวนการที่นำไปสู่การสนับสนุนทางสังคมและการปรับตัวของสตรีกะเหรี่ยง ส่งผลต่อบทบาทของสตรีในด้านการเจริญพันธุ์ ด้านการผลิต และด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ซึ่งจากข้อค้นพบทำให้ทราบถึงปัญหาที่สตรีกะเหรี่ยงกำลังเผชิญ ทำให้เล็งเห็นถึงประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานที่มีส่วนข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี เช่น คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติสมควรให้การสนับสนุนทางสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตกับสตรีกะเหรี่ยงในด้านความเท่าเทียมด้านการศึกษา และที่สำคัญการสนับสนุนด้านการประกอบ

อาชีพ พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในระดับท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคและคุ้มครองป้องกันสตรี จากการกระทำที่ปราศจากความยุติธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ถิ่นกำเนิด ภาษา และปลูกฝังความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน สังคม

3. ควรให้ความสำคัญต่อสุขภาพอนามัยของสตรีกลุ่มชาติพันธุ์ โดยผ่านกระบวนการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านสุขอนามัย และเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์

4. ให้การสนับสนุนบทบาทด้านการผลิตให้กับสตรีกะเหรี่ยง เช่น การอบรมด้านอาชีพ การจัดสรรที่ดินให้กับสตรีกะเหรี่ยงที่ไม่มีดินทำกิน เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

5. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนให้กับสตรีกะเหรี่ยง เช่น การมีส่วนร่วมตัดสินใจ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดผลกระทบหรือได้รับประโยชน์ต่อสตรีกะเหรี่ยง

Thesis Title The Effect of Social Support and Social Adjustment Towards Roles in the Family and Involvement in the Community of Karen Women.

By Miss Wichapa Luangjok

Identification 476001

Degree Master of Social Work (M.S.W.)

Major Social Administration

Academic Year 2007

ABSTRACT

The study of Social support and Social adjustment having an impact towards Karen women about their roles in the family and their involvement in the community has the following objectives 1) To study the social support towards Karen women, 2) To study the self adjustment of Karen women, 3) To study the roles of Karen women and 4) To study the factors having an impact on the roles of Karen women with the following hypothesis;

- Personal factors have a positive relationship with the roles of Karen women regarding their breed, their production and their involvement in the community
- Social support has a positive relationship with the roles of Karen women groups regarding their reproduction, their production and their involvement in the community.
- Social adjustment has a positive relationship with the roles of Karen women groups regarding their reproduction, their production and their involvement in the community.

The samplings used in this study are 350 Karen women living in the area of Suan Phueng District of Ratchaburi Province. The questionnaires were used in the process of data collection which was later analyzed using SPSS for Windows program to find values in percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis. From the result of the study, it was found that the factors that have the effect toward the roles of the women which can be stated as follows;

1. Personal factors have a positive relationship toward the roles of the Karen women regarding their reproduction, their production and their involvement in the community as per detailed below;

1.1 Religious profession of Karen women has an impact towards their reproduction and their involvement in the community, but it has no impact towards their production.

1.2 Age of Karen women has an impact towards their reproduction, but has no impact towards their production and their involvement in the community.

2. Social support has a positive relationship with the roles of Karen women groups regarding their reproduction, their production and their involvement in the community

2.1 Social support to Karen women in materials, tools, moneys and labors has an impact on their involvement in the community, but it has no impact towards their reproduction and their production.

2.2 Social support to Karen women in acceptance and understanding their values, has an impact on their production and their involvement in the community, but it has no impact towards their reproduction.

2.3 Social support to Karen women in information and services has an impact on their involvement in the community, but it has no impact towards their reproduction and their production.

3. Social adjustment has a positive relationship with the roles of Karen women groups regarding their reproduction, their production and their involvement in the community

3.1 Self adjustment of Karen women in acceptance and understanding their values has an impact on their production, but it has no impact towards their reproduction and their involvement in the community.

3.2 Self adjustment of Karen women in security and freedom has an impact on their reproduction and their involvement in the community, but it has no impact on their production.

3.3 Self adjustment of Karen women in feelings of stress and overloads has an impact on their reproduction, but it has no impact on their production and their involvement in the community.

Suggestions (or Recommendations)

With this study, it was found that the process that leads to the social support and social adjustment of the Karen women has an effects towards the roles of the women regarding their reproduction, their production and their involvement in the community. Further more, from the findings, there were some problems encountered by the Karen women, identified which leads to the realization of the following key issues;

1. Organizations working in the field of developing women's quality of life, for example the National Women Promotion and Coordination Committee should provide the social support, that emphasizes on developing a quality of life, to the Karen women concerning the equivalent access to education and the significant support in promotion of occupation as well as promote and support the implementation of the local governmental and private organizations for their efficiency or effectiveness.

2. Promoting the equality of human rights and protecting women from unjust activities regardless of their nationality, ethnicity, origin and languages as well as increasing the perception of their being part in the community/society.

3. Realizing the importance of health condition of women of ethnic groups through the process of raising awareness about their sanitation/hygiene and reproductive health.

4. Promoting the role of production to Karen women, such as providing skills training, arranging land rights for the Karen women who have had no lands for their cultivation, so as to generate more income for their families.

5. Promoting the involvement of Karen women in the community, such as involvement in making decision for any activity that may have an effect towards Karen women.

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับแรงกระตุ้นจากบุคคลรอบข้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง แต่ที่สุุดก็สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจอันทชัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแนวทางการวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง และที่สำคัญจะลืมเสียมิได้ ขอกราบขอบพระคุณ ชิสเตอร์เมรี่ รอบิต เปรี๊สท์ นักบวชหญิง คณะอัสสัมชัญ แห่งสหภาพโรมัน และสังฆมณฑลราชบุรีที่สนับสนุนด้านทุนการศึกษา และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณบาทหลวงประสิทธิ์ รุจิรัตน์ ผู้อำนวยการศูนย์สังคัมพัฒนา สังฆมณฑลราชบุรีและเจ้าหน้าที่ศูนย์สังคัมพัฒนาฯ ราชบุรีทุกท่านที่มีน้ำใจดีและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ในเวลางานได้ อีกทั้งคอยกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่ 12 ที่เป็นห่วงเป็นใย ซึ่งคอยช่วยแนะนำและคอยเป็นเพื่อนไปค้นคว้าข้อมูลตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จนถึงช่วงสุดท้ายของการทำวิจัยก็ยังให้กำลังใจไม่ให้ผู้วิจัยเกิดอาการท้อแท้และเบื่อก่อนหน้าต่อการทำงานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบคุณกลุ่มสตรีชาติพันธุ์ชาวกะเหรี่ยง ต. ตะนาวศรี และ ต. สวนผึ้ง อ. สวนผึ้ง จ. ราชบุรี อาสาสมัครทุกท่านและผู้นำชุมชน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถามรวมไปถึงทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ได้ให้คำแนะนำที่ดีกับผู้วิจัย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบุพการีและคนในครอบครัวทุกท่าน ที่คอยเอาใจช่วยและให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

วิภา หลวงจอก